



## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Antidota Apostolica contra nostri temporis hæreses**

In quibus Loca illa explicantur, quæ Hæreticj hodie (maximè Caluinus & Beza) vel ad sua placita stabilienda, vel ad Catholicæ Ecclesiæ dogmata infirmanda ...

In Epistolam B. Pauli ad Romanos

**Stapleton, Thomas**

**Antverpiæ, 1595**

1. Obsecro vos, fratres, per misericordiam Dei, vt exhibeatis corpora vetra hostiam viuentem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-39447**

exordio Ecclesiæ hæc pestis inualuit: & hac saluberrima admonitione epistolam terminat.

## CAP. XII.

- I. *Obsecro vos, fratres, per misericordiam Dei, ut exhibeatis corpora vestra hostiam viventem, sanctam, Deo placentem, rationabile obsequium vestrum.*

Sanctificatio Christiano necessaria.

**E**ST adhortatio efficacissima ad rectum diuinæ gratiæ usum assequendum, ac retinendum. Per ipsam Dei misericordiam (quam precedentibus capitibus sublimiter prædicauerat) per quam saluati, id est, è statu damnationis erepti, ad statum salutis translati erant, per maximum & primum erga eos Dei beneficium, eos veluti adiurat & contestatur, ut loco externi sacrificij, & mactatæ victimæ, in quo summum Dei cultum Gentes ponebant, sui ipsius corporis sacrificium Deo offerant: *corpus suum* per actiones omnes externas Deo seu in Dei cultum exhibeant, veluti *hostiam* quandam, *viventem* quidem, non mactatam corporaliter, *sanctam* tamen, & quæ maculam non habeat, cuius nec oculus malum respiciat, nec lingua immodeste loquatur, nec manus iniquè perpetret: *Deo placentem*, ad Dei nutum atque mandatum sua membra mouentem, *ut sit rationabile obsequium,*

λογικῶν

λογικὴ λατρεία, id est, cultus Dei totus spiri-  
tualis & purus; ex puro Dei amore profe-  
ctus; non (vt olim) corporeus, & in externis  
tantum ceremonijs positus.

Iam quia exhortationis & obsecrationis  
verbo Apostolus hinc vtitur, non iubet, non  
præcipit; sua inspergendi venena occasio-  
nem Caluinus arripuit. Docet, inquit, hæc  
contestatio, donec probè teneant homines quantum  
debeant misericordiam Dei, nunquam serio affectu  
eum colere, nec satis acriter ad eius timorem & obe-  
dientiam stimulari. Papistis satis est, si coactum ne-  
scio quod obsequium terrendo extorqueant. Paulus  
autem, vt Deo nos non seruili metu sed voluntario  
hilarique iustitia amore deuinciat, eius gratia, qua  
continetur nostra salus, dulcedine nos allicit; simulq;  
ingratiuitudinem exprobrat, nisi tam benignum ac  
liberalem Patrè experti, vicissim nos ei totos dicere  
studeamus. Multa hinc latet venena. Primum,  
ad pietatem & Dei cultum nullis esse opus  
præceptis; quia sola consideratio misericor-  
diæ Dei primitus acceptæ, seu primæ & gra-  
tuitæ conciliationis nostræ cum Deo, ad  
hanc rem sufficit. Secundum, Catholi-  
cæ Ecclesiæ Præpositos nullis vti adhorta-  
tionibus, sed solis præceptis terrere. Ter-  
tium, in prima illa gratia & gratuita Dei  
misericordia contineri nostram salutem. Quar-  
tum, hæc, ad quæ Paulus hortatur, non obe-  
dientiam ad salutem necessariam exigere,  
sed ingratiuitudinem nostram exprobrare, si ista neg-  
ligamus.

Caluini  
venena.

1.

2.

3.

4.

5. ligamus. Quintum, & postremum, id quod Paulus à nobis exigit, in eo consistere, *ut nos Deo dicere studeamus.* Hæc sunt hoc loco Caluini venena, quibus singula opponemus antidota.
1. Sola consideratio misericordiae Dei in prima nostra conuersione exhibita, ingens haud dubiè stimulus est ad piè sancteque viuendum, sicuti & quæuis alia beneficiorum Dei meditatio; sed adeò illa non sufficit, ut perpaucos ad virtutem capessendam moueat: & si quos mouet, non ex ea consideratione quæ nisi externum medium est, sed ex Dei charitate *in cordibus nostris per Spiritum S. diffusa*, piæ volûntatis proprio principio piè ac purè Deus colatur. *Si quis diligit me, sermones meos seruabit*, ait Christus, & infra Apostolus, *Plenitudo legis est dilectio*: de quo paulò post. Catholicæ Ecclesiæ Præpositi, siue ad populum verba faciendo, siue de diuino cultu in scriptis disserendo, ut hîc Paulus, non nisi adhortationibus vtuntur. Dei quidem præcepta proponunt, suis præceptis non terrent. Quando in Pastorum conuentibus aut de fide aliquid statuendum aut disciplinæ ratio instituenda est, præceptis vtuntur iuxta potestatem illis à Christo datam: quam in suis maximè Consistorijs Caluinus & Calvinistæ summo rigore exercent.
3. In prima Christi gratia salutem nostram non contineri, sed post eam acceptam *in nouitate vite ambulandum, facta carnis mortificanda, iustitia*

Antidota  
singulis  
apposita.

1.

Rom. 5.

Ioan. 15.

Rom. 13.

2.

3.

instituta seruandum esse, ex huius potissimum  
 epistolæ cap 6. & 8. luculenter docuimus.  
 Ad quæ hîc Paulus hortatur, necessariam  
 obedientiam flagitare, non solum operas à  
 nobis gratuitas exigere, ex duplici capite ma-  
 nifestû sit. Primum, ex earum rerû natura ad  
 quas hortatur. Quû enim tota hæc adhorta-  
 tio sit de corporis mortificatione, & spiritua-  
 li sanctificatione, de eadẽ alibi Apostolus sic  
 scribit: *Si secundum carnẽ vixeritis, moriemini: si  
 spiritu facta carnis mortificaueritis, uiuetis.* Rur-  
 sum: *Nihil damnationis ijs qui sunt in Christo, qui  
 non secundum carnẽ ambulant, sed secundum Spiri-  
 tum.* Vtroque in loco necessariã esse ad salu-  
 tem carnis mortificationẽ, & spiritualẽ san-  
 ctificationem, Paulus docuit, vt ex illis  
 verbis conuicimus. Deinde, ex ipso adhor-  
 tationis modo. Solet quippe Paulus ad ea  
 quæ in primis necessaria ad salutem sunt, ad-  
 hortationes & obsecrationes suas interpone-  
 re: *Obsecro vos, fratres, per nomen Domini nostri  
 Iesu Christi, vt id ipsum dicatis omnes, & non sint in  
 vobis schismata.* An dicet Calvinus vnitatem  
 fidei non aliter exigi, nisi vt operam quan-  
 dam gratuitam, & ne simus ingrati Christo?  
 Rursum: *Obsecramus pro Christo, id est, per  
 Christum, siue Christi nomine, vt vertit Be-  
 za; reconciliamini Deo.* An hoc quoque vt ad  
 salutem necessarium ideo declinabit Calui-  
 nus, quia simplici obsecratione vgitur, non  
 mandato? Imò quodam in loco disertè do-  
 cet se

4.  
 Obedien-  
 tiã neces-  
 sariã Pau-  
 lus docet.

Rom. 8.

1. Cor. 7.  
 10.

2. Cor. 5.  
 20.

Obse-  
 cratio apud  
 Paulum  
 præcepti  
 vim ha-  
 bet.

2. Cor.  
10. 1.

cet se ex modestia obsecrare, quod ex pote-  
 state sibi data potuit imperare: Ipse ego Paulus  
 obsecro vos permansuetudinē & modestiam Christi;  
 qui in facie quidem humilis sum inter vos, absens  
 autem confido in vobis; rogo autem ne præsens au-  
 deam per eam confidentiam qua existimor audere in  
 quosdam, qui arbitrantur nos tanquam secundum  
 carnem ambulemus. Ostendit se Paulum, quem  
 solebant dicere per epistolas quidem confi-  
 denter agere, & suavti autoritate, præsenti-  
 tem verò demissè & abiectè agere, nunc  
 etiam per epistolam rogare, ne ipsi fortè in  
 causa sint, vt etiam præsens non minùs con-  
 fidenter agat, non secus duriter increpet,  
 quàm quibusdam videbatur per epistolas  
 absens duriter redarguere, qui videlicet sini-  
 strè de Apostolo iudicabant, quasi carna-  
 lium hominum more præsentibus abblan-  
 diretur in solos absentes durius ageret. Tã-  
 dem, nōne Paulus erga Galatas, quos pri-  
 mō acriter obiurgauerat, postea obsecratio-  
 ne vtitur? *Estote sicut ego, fratres; obsecro vos?*  
 Nōne Ephesios obsecra: *vt seruentur in unitate  
 spiritus in vinculo pacis?* Nōne Thessaloni-  
 censes obsecrat in Domino, *vt quemadmodum ab il-  
 lo acceperunt, sic ambularēt?* At quis tã demēs,  
 vt in his omnibus Pauli adhortationem  
 præcepti vim habere neget? aut, ad quæ in  
 his hortatur Apostolus, non nisi ad ingra-  
 tudinis notam propellendam adhortari? nec  
 nisi gratuitas & liberales operas illum expe-  
 tere,

tere, ad ipsorum salutē minimē necessarias? Hac videl. arte obedientiæ necessitatem collo suo ac suorum excutere Calvinus voluit. Meminisse debuit, varium esse Pastoris officium, etiam circa ea quæ omnino ad salutem necessaria sunt. *Arguere, increpare, obsecrare, vt suum Timotheum Paulus docuit, habita videl. temporum, locorum, & personarum ratione.* Denique Paulus & si nunc obsecrans, tamen in proximis ferè verbis, *Dico per gratiam que data est mihi, ipso interprete Caluino, auctoritatem sibi datam commemorat, vt non aliter sua quam Dei ipsius voci auscultent. Tantundem enim valent eius verba ac si dixisset, Non loquor à me ipso, sed legatus Dei, que mihi mandata ille iniunxit, ad vos perfero. Ergo ita profando auctoritatem sibi comparans, Romanos parendi necessitate obstringit, nisi Deum in ministri sui persona velint contemnere.* Hæc ipse Calvinus. Ad hoc quartum eius venenum copiosius paulò antidotū dare libuit, quia toti subsequenti disputationi Apostolicæ istud subseruit: ne quisquam hîc consilia tantùm liberalia ab Apostolo suggeri, nihil ad salutē necessarium doceri, temere & perniciosè existimet. *Quintum Calvinus venenum, vt nos Deo dicere studeamus, iuxta Calvinianæ iustitiæ mysteriū, studium & conatum quendam rectè pièque viuendi inanem & inefficacem insinuat, effectum & opus ipsum negat. Quod eius pestilentissimum dogma varijs iam in locis in lucem*

2. Tim.  
4. 2.Ad Rom.  
cap. 7.

lucem proditum iugulatum reliquimus. Sed & hoc loco Apostolus nō dicit, Obsecro vos ut exhibere studeatis corpora vestra, &c. sed dicit, *Obsecro vos ut exhibeatis.* Ad opus hortatur, non ad studium operis. Calvinus quia operis boni & mortificationis & sanctificationis in nobis impossibilitatem impię ponit, idcirco Scripturas quę opus exigunt, calidē ad operis studium & conatū inuertit. Sufficere sibi ac suis iudicat, si voluntatem aliquam habeat rectē viuendi, tamen nunquam rectē viuant.

3. *Non plus sapere quā oportet, sed sapere ad sobrietatem, unicuique sicut Deus diuisit mensuram fidei.*

**V**tilem & his temporibus necessariam doctrinam hic locus continet. Præfatus Apostolus de sua autoritate, hoc ante omnia præceptum ponit, ædificationi Ecclesię & paci atque vnitati conseruandę imprimis oportunum. Docet, quemadmodum in alimento corporeo non expedit plus sumere quā oportet, sed sumere ad sobrietatem, ne lædatur vel stomachi vel totius corporis valetudo; sic in alimento spiritali (quę est sapientia & scientia; homo enim naturaliter scire desiderat) non expedit plus sapere quā oportet, sed sapere ad sobrietatē, ne lædatur vel salus propria, vel totius Ecclesię pax & salus. *Quid sit sapere ad sobrietatem*